

שער היחוד והאמונה – פרק יא

וְהָיָה גַם עֲשָׂרָה מֵאֲמֹרֹת גַּם כֵּן נִקְרְאוּ בְּשֵׁם מֵאֲמֹרֹת לְגַבֵּי הַנְּבָרָאִים בְּלִבָּד.

כִּי כְמוֹ שֶׁהַמְדוּת שֶׁבְּנִשְׁמַת הָאָדָם, כְּשֶׁבָאוֹת לְהַתְגַּלוֹת בְּמַעֲשֵׂה – הֵן בָּאוֹת מִלְּבָשׁוֹת בְּאוֹתִיּוֹת הַמְחַשְׁבָּה, כְּגוֹן מִדַּת חֶסֶד וְרַחֲמִים שֶׁבְּנִשְׁמָה אִי אֶפְשָׁר לְבֹא לִיְדֵי הַתְגַּלוֹת בְּפִעַל מִמֶּשׁ, כִּי אִם עַל יְדֵי שְׂמֻחָשׁב בְּדַעְתּוֹ וּמְהֲרָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה וְחֶסֶד לַעֲשׂוֹתָהּ בְּפִעַל מִמֶּשׁ, **כִּי אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת בְּלִי מְחַשְׁבָּה.**

וְאִם מִצְוָה לְאַחֲרִים לַעֲשׂוֹת, כְּמוֹ הַמְּלָךְ, אֲזִי מֵתְלַבֵּשֵׁת מִדַּת הַחֶסֶד, וְגַם אוֹתִיּוֹת הַמְחַשְׁבָּה בְּאוֹתִיּוֹת הַדְּבוּר. [וְכֵן כְּשֶׁמְדַבֵּר דְּבָרֵי חֶסֶד וְרַחֲמִים לְרַעְהוּ.]

כִּדְּעוּ עַל דְּרָךְ מְשַׁל מְדוּתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, **כְּשֶׁבָאוֹת לְבַחֲיִנַת הַתְגַּלוֹת פְּעֻלָּתוֹ בְּתַחְתּוֹנִים, נִקְרָא גְלוּי זֶה וְהַמְשַׁכֵּת פְּעֻלָּה זֹאת בְּשֵׁם מֵאֲמָר וְצִירוֹף אוֹתִיּוֹת, שֶׁהָרִי אִי אֶפְשָׁר שֶׁתְּהִיָּה שׁוֹם פְּעֻלָּה נְמַשְׁכֵּת מִמְדוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת בְּלִי צְרוּפִים הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם אוֹתִיּוֹת.**

כְּגוֹן לְבְרִיאַת הָאוֹר מִמְדַּת חֶסֶד – נִמְשָׁךְ מִמִּנְהַ הַמְשַׁכֵּת פְּעֻלָּה וְכַח, לְפִעַל וְלְבְרֵא בּוֹ אֵת הָאוֹר. וְהַמְשַׁכֵּת כַּח זֶה וְחִיּוֹת זֹאת נִקְרְאוֹת בְּשֵׁם "מֵאֲמָר", וְאוֹתִיּוֹת "יְהִי אוֹר". כִּי אֵף שֶׁאֵינָן כְּאוֹתִיּוֹת מְחַשְׁבָּה שֶׁלָּנוּ חֵס וְשָׁלוֹם, מִכָּל מְקוֹם הֵם עֲנִין הַמּוֹרָה עַל הַתְּהוּוֹת הָאוֹר מֵאֵין לִישׁ. שֶׁלְּכֵן נִבְרָא הָאוֹר מִהַמְשַׁכֵּת כַּח זֶה, וְלֹא נִבְרָאוּ מִמֶּנּוּ דְּבָרִים אַחֲרִים שֶׁנִּבְרְאוּ גַם כֵּן מִמְדַּת חֶסֶד, כְּמוֹ מִים וְכִיּוֹצָא בָהֶם, מִפְּנֵי שֶׁנִּתְלַבְּשׁוּ בָהֶם כַּחוֹת בְּבַחֲיִנַת צִירוּפִים אַחֲרִים הַמּוֹרִים עַל הַתְּהוּוֹת הַמִּים וְכִיּוֹצָא.

וְנִמְצָא כִּי כָּל חִיּוֹת וְכַחוֹת הַנִּמְשַׁכּוֹת מִמְדוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת לְתַחְתּוֹנִים, לְבְרָאִים מֵאֵין לִישׁ וְלִהְחִיּוֹתָם וְלִקְיֵימָם, נִקְרְאוֹת בְּשֵׁם אוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, שֶׁהֵן בְּחִינַת הַמְשַׁכֵּת הַחִיּוֹת מִרְצוֹנוֹ וְחֻכְמָתוֹ וּמְדוּתָיו לְהַתְּהוּוֹת עוֹלָמוֹת וְלִהְחִיּוֹתָם.

והם שני מיני עולמות :

- 1) עלמין סתימין דלא אתגליין, הם המתהוים וחיים וקיימים מכחות והמשכות נעלמות, כמו אותיות המחשבה שבנשמת האדם על דרך משל.
- 2) ועלמין דאתגליין, נבראו וחיים מהתגלות, שנתגלו כחות והמשכות הנעלמות הנקראות בשם אותיות המחשבה ; וכשהן בבחינת התגלות, להחיות עלמין דאתגליין, נקראות בשם "מאמרות", "ודבר ה'", "ורוח פיו", כמו אותיות הדבור באדם על דרך משל, שהן מגלות לשומעים מה שהיה צפון וסתום בלבו.

אבל באמת בחינת אותיות הדבור של מעלה היא למעלה מעלה ממדרגות ומהות חכמה ושכל הנבראים. שהרי במאמר ואותיות : "נעשה אדם בצלמנו וגו'", נברא האדם בעל חכמה ושכל, או אפלו בהבל העליון לבד, כדכתיב "ויפח באפיו נשמת חיים".

אם כן, הדבור והבל העליון הוא מקור החכמה והשכל שבנשמת אדם הראשון, הכוללת כל נשמות הצדיקים, שהם גדולים ממלאכי השרת. והיינו, לפי שאותיות דבורו יתברך הן בחינת המשכות כחות וחייות ממדותיו יתברך המיוחדות במהותו ועצמותו בתכלית היחוד, שהוא למעלה מעלה לאין קץ ממדרגת חכמה שבנבראים. ולא נקראו בשם אותיות לגבי הנבראים, אלא לגבי מדותיו יתברך בכבודו ובעצמו.

והנה הן כ"ב מיני המשכות חיות וכחות שונים זה מזה, שבהן נבראו כל העולמות עליונים ותחתונים וכל הברואים שבתוכם. שפך עליה ברצונו וחכמתו יתברך, לברא העולם בכ"ב מיני המשכות שונות דוקא, לא פחות ולא יותר. והן הן כ"ב אותיות הקבועות בפה ולשון, כדתנן בספר יצירה [ותמונתן בכתב היא מורה על ציור ההמשכה, כמו שיתבאר לקמן]. שגם אותיות הדבור והמחשבה שבנפש האדם הן המשכות מהשכל והמדות שבנפש ממהותן ועצמותן, כמו שנתבאר במקום אחר.